

Ghenadie

Postolache

We know
books

ALT CONTINENT

Roman

ROTONDA

CARTIER

Prolog	7
Partea I	9
Partea a II-a	47
Partea a III-a	95
Epilog	109

Prolog

Cu cît mai nesuferită durerea, cu atît mai grabnic trecătoare. Pasiunea pe cît de năprasnică, pe atît de abonată la pasager. Se zice. Visul inflammat al poezilor și al legiunilor de anonimi – acela de a nu se trezi din fierbințeala adeziunii. Și dacă întîmplarea promite exact ceva pe măsura unui oprit și extatic și prelungit deopotrivă supliciu.

A te atașa de cineva pînă la ștergerea propriului contur nu se bifurcă decît foarte lămurit: a crăpa cu un surîs leșinat pe buze; a ieși înnoit, în ciuda gustului amar din gură, cînd începi a ierta tuturor orice, practic. Numai că... Abia de vei fi acces la așa ceva fără a fi crăpat totuși. Fără a fi murit sieși, pentru o vreme. Cît de fericiți acei care au plonjat în trăire, fără a mai căuta îndărăt, sau la gura lumii mai ales. Fără a-și fi dorit neapărat să scape teferi, într-un sfîrșit. S-ar putea ca ăștia să și scape. Înnoiți, vreau să zic.

Toată problema e zăduful zilei. În textele sacre sună cam așa: a (nu) ști să porți zăduful zilei. Eminescu spunea: ori patimă, ori urît. Știa. Eminescu știa.

Cel mai adesea, cînd omul începe a merge la biserică, capătă un elan și o vedere luminoasă a vieții fără precedent. Apoi... Apoi urmează derapaje. Apăsarea, deznădejdea, tot tacîmul. Pînă își revine. Își revine pentru a înțelege că singur, cu de la sine voie, nu poate nimic.

De ce ar fi altfel cu iubirea?! Cîți însă au știut să rabde pînă se vor fi scurs în estuarul lor afurisit amiezile cu zăduf cu tot. Cînd nici nour pe cer, nici boare răcoroasă, ci tot șes pîrlit, tot zări pustii, sticloase.

Mie iată ce mi s-a întâmplat. Urma s-o iau la sănătoasa când am văzut ce am văzut. Însă prea generoasă, de ordinul ultimei analize, apăsarea făgăduința. Pentru că... nu vedeam, nu citeam în succesiunea probabilă a evenimentelor loc pentru exercițiul zădufului. Aș fi pierit. Aș fi socotit că am mințit-o, că nu... că da... că de fapt... De parcă, orb, descoperi ceva. De parcă nu zăduful zilei e chintesența acestei dulci, ar zice cineva, și zbruciumate vieți. A-l iubi pe celălalt în plin zăduf, a învăța să o faci, a învăța s-o încerci e semnul nobilei obârșii, dar și destinații. Și femeia se va lipi de acel care în adâncul ființei nu va pregeta să încerce așa ceva pentru că altfel nu se poate, e dezertare. Ea simte, ea știe.

Pentru asta, poate, am fost respins din prima. Cine pe cine alege, cine pe cine respinge.

De parcă nu tu în speță, care nu înțelegi încetarea ospățului, nici măcar pentru o clipă, un repaus firesc, edificii, ridici, la nivelul undelor, grăitoare pre limba lor, un zid, *ziduleț*, adăpost pentru complezențele: cine știe, ah, deci... cum o mai fi și asta: pentru că mai degrabă nimic, dacă nu totul. Pisica simte unde e cald. Femeia – cine vrea să moară repede. Sau *mai degrabă* – să moară.

Partea I

Linii hieratice de tablou votiv. Erotism delicat de perpetuă infanță. Comoară ascunsă de schit. Mișcare șovăielnică și semeață cu reflexe de îngăduință maternă pe chip față de propria splendoare. Ca și față de-un accident, nostim, stăruitor. Ca și față de-o picantă povară. De-o rană.

Venise în timpul slujbelor duminicale frecvent alături de mine.

Cît e de frumos Dumnezeu dacă asta mi se poate întîmpla, m-am gîndit. Mă gîndii și la altceva. Că infanta cu obrazul ei alb, diafan aproape, înrămat de cele mai cu puțință negre, de tocmai sinilii, șuvițe ale părului, nu se putea ruga cu atîta aplecare, la propriu și nu doar, decît pentru șansa ce se ivise nesperat. Și se putea retrage ca de-un ghimpe parcă. Gene lungi imposibile, șoapte fierbinți. Pentru bărbat, pentru cine altul. Ce i-o fi putut da, promite, trece sub tăcere, ăla?

De ce venise însă repetat să îngenuncheze alături de mine... Mă temeam să răsufli în preajma ei. A pus ochiul, asta era. Că nu vine nimeni alături, pe cînd mai e loc în sfîntul lăcaș, lîngă tine, de trei, nu, de patru ori. Alături, da, cot la cot.

Am crezut că-i elevă, la început. Nu era, aveam s-o aflu relativ repede.

Aiuritoarea, irepresibila calitate umană de a și le trece pe toate în contul secret, acela al patului germinativ al izbînzilor.

De parcă n-ar fi de-ajuns – ar fi? Cui i-a fost? și totuși..., de parcă nu s-ar rotunji în sine un geniu al *fazei*, un sîmbure anagogic desprins de rațiuni aplicative, uzuale, o feerie ultraconcentrată, izvoditoare de suflu reavăn și semnificații total străine de „program” lumesc. Cîți s-au oprit? Eu unul niciodată.

LIBRIS | We know books

Noi tre' să dăm cu lingura de fund. Ba îi silim și pe alții s-o facă. Nu e rău poate, doar în cazul în care înveți ceva din asta. La buza prăpastiei îngerul te va trage de mîneacă. Chiar dacă rîzi. Ori-cum te trage. Dacă n-ai îngăduit celuilalt să se prăbușească definitiv. Mă tem de altceva. Că acei care se-nchină rapid și năprasnic unor frumuseți *zdrobitoare* sînt înclinați, într-un final, să vadă în-genuncheate aceste frumuseți. A ști să admiri și să suferi nu e nici artă măcar. E dar.

Cui nu i-a lunecat un rictus interior, prin pîntece, cînd a fost – iată na! – ales de una *bună de tot*. Ce-o mai fi vrut și asta? Sînt băiat bun, iată ce-i la mijloc. Nici rupt din soare, nici brută terminată, parcă. De nădejde. Acele frumoase tre' să fie cu cei frumoși, așa ceva e crestat pe fațadele lumii. Dar vezi tu...

Și culmea, că s-ar putea nici să nu-i ierți pasiunea pentru tine. Pentru că unde-i ea, și unde eu?

Cîtă bărbăție au acei care au decis să stea cu una frumoasă. Fără a mai umbla la „psihanaliză”. E ca și cum ar semăna și strînge nu departe de linia frontului. E ca și cum n-ar mai veni războiul peste ei.

Și dacă ar veni, de ce-ai fi renunțat la micul dejun. De parcă nu e și aceea ca și aceasta *viață*.

* * *

Am admis că merit. Cîți știu sigur că nu merită. Ba am și trăit fulgurant o trufie a sașului. De unde a venit, unde a plecat? În sfîrșit, se produsese. Așa arată norocul. Aproape lubric, aproape palpabil, aproape noroc. Fremătătoare și decisivă. Cînd accepți așa, ad-hoc, să te faci valet în fața unei asemenea comori, obligatoriu înghimpi satrapul din tine care doarme. Mă voi schimba. Negreșit. *Eu* voi fi altul.

Numai că ea ce treabă ar avea cu toată povestea asta?

Nu am mai rezistat. Pentru că iar a venit și a îngeuncheat, alături. În pauză am poftit-o sufocat în pronaos. Ochi cenușii, oblici, larg căscați. Gură mare și fragedă.

Sabina. Se numea. Și se pare că mă descoperise chiar în clipa în care inima, pe când silabiseam ceva, era gata să-mi sară din piept. Cu treizeci de ani mai tânără, mă rog, am trecut bilbâit, femeia bibliică, vârsta pînă la urmă e o convenție și altele de astea. Instinctul autoconservării însă, pușlamaua, își spunea cuvîntul. Partea proastă era că dînsa, se pare, aievea, mă văzu chiar în aceste momente. Mă profilam ca entitate în pronaos. Așa-i, iată, mi-am zis, la ai tăi 50 de ani ai rămas un golănaș plin de ifose care nu pregetase să-și puncteze o asemenea „achiziție”. Ca ceva, într-un sfîrșit, meritat pe bune.

Numele Sabina suna ca un verdict. Frumusețea împlinită de un nume cu valențe imperiale. *Tu* ce căutai pe-acolo. Numai nu spune că n-ai răsuflat ușurat. Oricum, ieșeam de sub imperiul unei corvoade. Iar golul, umplîndu-se de incerte duioșii, e apanajul singuraticilor. Al marilor singuratici? Mai-mai să mi se umfle pieptul de mîndrie.

Am stat într-un local, la o cafea, și mi-am digerat suferința.

Apoi m-am trezit. Acolo la cafea. „Mă, boule”, mi-am zis, ai luat-o peste bot pentru că în biserică se vine pentru *altceva*. Unu. Doi. Ai admis tu, în sinea ta, subversiv, așa, că o asemenea frumusețe e și comodă parcă, strunindu-și resorturile insondabile prin însuși faptul aflării sale în sfîntul lăcaș. Prin faptul *mersului* la biserică. Am rîs. Am vrut să-mi comand o sută de cahors. Dar, pînă să se apropie chelnerul, mi-am amintit de Ea. M-am îmbătat brusc ca un tîmpit. Și m-am bucurat că am rămas îndrăgostit lulea. M-am temut tot atunci ca bucuria să nu se fi dublat cumva de sentimentul ascuns al lipsei oricărui gen de obligație. Asta dacă sentimentul îl generezi tu. Ceea ce e o primejdioasă rătăcire. Altminteri, sînt și niște obligații, dacă sînt și niște euforii.

Lucram la o scriitură cu tentă, să-i zic mistică. Ideea se prezenta sumar cam așa. Mă îmbarcasem într-un amurg apocaliptic pe un vas imens. Multă lume în față, mai mulți în spate. Nu oricine putea trece puntea, eu am trecut, iată... Și, în scurtă vreme, pe când vaporul se desprindea, mugind din sireună, de chei, l-am descoperit. Canalia. Vircolacul. La patru ace, ca de obicei, părul gras, lins spre ceafă. Păi asta îmi jucase festa cu nemiluita. Țepe, strîmbe, cancanuri, tot alaiul. Pe cînd urma să apar la Viena, bunăoară, la Kulturkontakt, dăduse telefon și nu știu ce le spusese ăloră, probabil, că așa fi antisemit – asta ținea! –, și am fost scos din planul de traduceri, implicit, editorial. Și cîte și mai cîte. Astea toate urma să le desfășor incisiv și succulent pe întinsul a vreo două sute de pagini.

El, încăput prin nu știu ce structuri, ba și „poponar”, făcîndu-l răutăcios unii, îmi călărise soția! Chiar dacă eram deja divorțați. Viril, bestia. Nesățios, de-o ranchiună funciară. Și el, el! aici pe navă, pe cînd lume infinit mai de calitate gema, părăsită, pe chei!

La subiect voi mai reveni. Pentru că la asta acum mi-s gîndurile. Pentru că nu puteam ajunge nicăieri, pe acel vapor în speță, însoțindu-mă cu această umbră malefică, dacă nu-i arătam în mod logic, logica ambarcațiunii, negreșit! îngăduință. De unde s-o scot, din cur?

Că ce v-am povestit eu despre isprăvile respectivului e floare la ureche. Detalii urmează. Dărimătoare.

M-am gîndit să-i trag măcar aici pe ambarcațiunea necuprinsă la prima vedere, cu alură de Arcă, un bocanc în bot. Atunci însă voi fi înțrebat cum am ajuns aici, printre... Că nu fiștecine se putuse îmbarca.

Stiloul genera cu iuțeală rînduri, în fața ochilor însă îl aveam nu pe Titus, așa-i zicea personajului cu prototip real, mînca-l-ar, ci pe... Sabina. Valul ce mă luase în brațe și mă proiectase încolo, spre pauline înălțimi, era stîrnit exact de pasiunea mea, cînd furibundă, cînd leșinată, defensivă, de fapt mistuitoare pentru fată.

Și atunci, m-am temut că în cîteva zile, recitite, paginile vor ajunge la ghenă.

Într-adevăr, totul pornise a se colora șeherezadic-aiuritor. Mă vedeam de la o parte, zîmbeam, probabil, permanent. Eu care îmi cam bătușeam ultimii ani joc de acest presupus sentiment. Spunea Preda, prin gura unui personaj, că totul sfîrșește într-o baltă de spermă. Au mai fost însă și alții, Petrarca de-o vorbă. Petrarca și cu Preda făceau un amestec exploziv și am fost strivit de imposibila opțiune. Fiindcă, iubind-o, o mai și... doream!

Asta era nasol de tot. Mă abonam la un jilav și devastator delir.

* * *

După-amiezile, cu zăduful programatic, chit că era decembrie și frig, nu-mi făcură bine decît rareori.

Mă uitam tîmp pe geam, răsfoiam o carte, m-am gîndit să mai fumez o țigară, contrar orarului prescris acestui viciu.

Deodată am simțit ceva fierbinte la plex. Urma să ies din casă și să merg în centru. Mai aproape de Sala cu Orgă. Acum să-mi spună cineva că generăm noi aceste faze! De unde-mi veni că mă luase așa ușor pe sus și mă purtase printre fulgii rari, dar frumoși către Sala cu Orgă!

Pe de altă parte, s-ar putea că degajam unde încinse și lucrurile se înlănțuiau print-un gen de nepătrunsă sinergie.

La intersecția Ștefan cel Mare cu Pușkin l-am întîlnit pe Maxim, profesor, licențiat și *altele* la „Creangă”. Ne zîmbirăm, ne strînserăm mîinile, pășirăm alături. Și asta pe vremuri un crai neostoit, nicicînd acrit, iată lipsit cu desăvîrșire, parcă, de bilă.

Trecuserăm de Sala cu Orgă și, cînd priveam alb spre piațeta cu piese de artizanat, mă cuțită dinspre coccis spre cord. Sabina. Am descoperit-o mioapă, mergea pe direcția mea, firește. Am înghițit cu greu nodul din gît. Maxim îmi consemnă starea.

Sabina își plecă ochii. Îmi veni să scot un chiot de bucurie ancestral. Și să dansez într-un picior. Desăvîrșită. De-un erotism feciorelnic, sunător. Străină, ca și cum, de vraja pe care-o exercita punctual. Am tăcut.

— E bună, nu?! Întrebă hîtru și nelalocul său Maxim.

Ce să-i fi spus. Că sînt mort? Că ea veni ori să-mi dea o gură de aer, ori să mai bată un cui în sicriul greoi al după-amiezilor.

— E în anul doi. Face psihologie.

Măi să fie! Îmi veni să-l sărut strîns pe gură pe Maxim. Hai la cafea, hai la cafea! Și, cu toate că nu avea timp, se lăsă copleșit de energeticul meu inflammat.

O curtase multă lume. Dar se pare că stătea cu un italian. Mai în vîrstă. Ăla, spune-se, avea femeie și doi copii acasă în Emilia-Romagna. Italianul parcă... ținea s-o ia cu el. Ba nu, stai! stai că s-au despărțit, s-au... s-au certat, ceva de genul acesta.

— Ție îți place de ea?

— Mie?! Maxim nu păru să fi tresărit.

Îl cam lăsa rece gagica, și asta mă dăduse gata. Cum, dom'le, așa specimenă!...

— Uite-așa.

Aha, îmi amintii. Maxim, cu mulți ani în urmă, mă invitase la Cluj, unde-și făcea doctoratul, să mai petrecem ca între basarabeni, îi plăceau fetele oacheșe, îndesate, cu nuri aprigi.

Maxim se cam ferea de tipe de... Adică... Nu, e OK, dar... E prea distinsă, ghiciei gîndurile lui Maxim. Îngrijorător de... tangibilă pentru că și candidă.

Greu de spus ce dă uneori din aparențele astea șovăielnice, virginală, că-ți stă apoi mintea în loc. Și totuși nu era cazul Sabineii. Mă gîndii, nu zisei.

Adevărul, unu, s-ar putea cam dur, era că se împlinea, era pe cale a se împlini ceva decisiv și în genul ei de feminitate. Ceva care ar fi propulsat-o brusc spre o suficiență magistrală, a nu se confunda cu sațiul autosuficienței. Mănăstire? De unde-mi veni ideea? Și de ce mănăstire, dacă tot stătea cu un italian? L-am ispitit ca un zălud, ca un pisălog, în plină și zvîntătoare rută, pe Maxim asupra ei.

L-aș fi ținut pînă dimineața și tot nu m-aș fi săturat s-aud despre ea. Dar cîte putea ști el, bietul profesor, cu soție și doi copii.